

Відповідно до цього, після формування моделей управління ефективністю, необхідно проводити локалізацію впливу негативних некерованих факторів, стимулювання дії позитивних, нейтралізацію або трансформацію в позитивні дії негативних керованих факторів.

Керовані фактори середовища — це змінні, на які підприємство може впливати з метою мінімізації негативного ефекту або збільшення позитивного ефекту. Зменшення ризику негативного ефекту може здійснюватися шляхом прийняття управлінських рішень (вплив на фактори внутрішнього середовища), здійснення видатків, зміни умов договорів з контрагентами.

Некеровані фактори не піддаються ніякому впливу з боку підприємства, а знизити негативний ефект від їхньої дії підприємство може тільки шляхом врахування їхнього впливу в стратегіях розвитку.

Результати діяльності необхідно оцінювати не тільки з точки зору економічного, соціального та екологічного ефекту, але й додатково розглядати технологічний ефект. При цьому, доцільно розглядати як абсолютні показники ефекту, так і відносні показники ефективності, що надає більш цілісну характеристику результативності діяльності підприємства.

Для більш точного та ефективного використання запропонованих механізмів, в подальшому слід дослідити умови формування і функціонування кожного з перерахованих факторів в різних галузях господарства.

Література:

1. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Відп. ред. С.В. Мочерний та ін. — К.: Видавничий центр "Академія", 2000. — Т. 1., 508 с.
2. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз / В.Г. Андрійчук. — К.:КНЕУ, 2005. — 292 с.
3. Мескон М.Х. Основи менеджменту : пер. з англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. — М. : Изд-во "Дело", 1998. — 704 с.
4. Гончарук А. Г. Формування механізму управління ефективністю підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / А. Г. Гончарук. — Одеса, 2010. — 37 с.
5. Горлачук В. В. Економіка підприємства : [навчальний посібник] / В. В. Горлачук, І. Г. Яненко. — Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. — 344 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/294/142.pdf>

МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ, НОВІ ПРОБЛЕМИ І ЗАДАЧІ

А.В. Богаченко

Одеський національний політехнічний університет

Розглянуто особливості розвитку малого бізнесу в Україні, виділено основні проблеми, які виникають в процесі становлення та розвитку.

Малий бізнес, що постійно змінюється, є найбільш динамічним елементом структури народного господарства. Малий бізнес, або мале підприємництво, представляє самий численний шар дрібних власників, які внаслідок своєї масовості в значній мірі визначають

соціально-економічний і частково політичний рівень розвитку країни. Мале підприємництво є основним форматором середнього класу в країні.

У Господарському кодексі України, із останніми змінами і доповненнями, чітко прописано, що до малого підприємництва відносять фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб

та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [1].

Розвиток малого підприємництва в Україні здійснюється за умов незбалансованої політики держави, яка спричиняє ряд проблем, що стають все більш нагальними і пов'язані насамперед з недооцінкою ролі й значення малих підприємств.

Введення нового Податкового кодексу України у 2011 році [2] спричинило низку перешкод на шляху розвитку підприємництва. Нові «правила господарювання», згідно кодексу, спричинили масове припинення діяльності великої кількості дрібних підприємств через нерентабельність подальшого господарювання. Частка підприємств після закриття продовжує діяльність без реєстрації.

Якщо звернутися до статистики, то за даними Держстату України кількість малих підприємств поступово скорочується (таблиця 1)[3].

Таблиця 1

Кількість малих підприємств та обсяг реалізації за 2011-2012 рр.

Рік	2010	2011	2012
Кількість малих підприємств в Україні, од	357241	354283	344048
Частка обсягу реалізованої продукції малими підприємствами від загального обсягу реалізованої продукції суб'єктами господарювання України, %	16,9	15,2	16

До основних причин гальмування розвитку малого підприємництва в Україні можна виділити:

— неопрацьованість законодавства як з питань розвитку малого підприємництва, так і підприємництва в цілому. Приймаються нормативні акти, які в основному ускладнюють діяльність малого підприємства. Наприклад, у новому Податковому кодексі на момент його прийняття був підпункт 139.1.12 пункту 139.1 статті 139, що забороняв включати витрати, понесені у зв'язку із придбанням товарів (робіт, послуг) та інших матеріальних і нематеріальних активів у фізичної особи-підприємця, що сплачує єдиний податок. Цей пункт є прикладом, як хибні дії з регулювання підприємницької діяльності можуть поставити під загрозу існування певної частини ринку. У 2012 році цей підпункт було віддалено з кодексу [4].

— високі податки, що змушує деяких суб'єктів малого та середнього підприємництва йти в тіньову економіку;

— недостатня державна фінансово-кредитна і майнова підтримка малих підприємств;

— відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого бізнесу. Прийняті закони для підтримки розвитку малого підприємництва не мають реального втілення;

— недосконалість системи обліку та статистичної звітності малих підприємств;

— невпевненість підприємців у стабільності умов ведення бізнесу;

— надмірне втручання органів державної влади в діяльність суб'єктів господарювання.

На сьогоднішній день розроблено Проект Закону України «Про Загальнодержавну програму розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки». Проект даної програми передбачає такі пункти:

— Дерегуляція господарської діяльності (спрощення порядку започаткування та припинення підприємницької діяльності; вдосконалення процедур ліцензування та отримання документів дозвільного характеру; впорядкування та удосконалення процедур здійснення державного контролю за господарською діяльністю);

— Реалізація державної регуляторної політики у сфері підприємництва;

— Розширення можливостей доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до отримання кредитних ресурсів;

— Надання підтримки інноваційно-орієнтованим суб'єктам малого і середнього підприємства;

- Сприяння розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;
 - Підтримка експортної діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва;
 - Розвиток соціальної відповідальності бізнесу на добровільних засадах для суб'єктів малого і середнього підприємництва;
 - Удосконалення системи професійної освіти, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для малого і середнього підприємництва;
 - Співпраця між державою, приватним сектором та громадськими організаціями у сфері навчання підприємництва;
 - Удосконалення системи інформаційної підтримки, зокрема шляхом створення інформаційної системи;
 - Проведення моніторингу умов провадження підприємницької діяльності, зокрема із застосуванням регіональних рейтингів бізнесу;
 - Розширення можливостей участі суб'єктів малого і середнього підприємництва у реалізації проєктів державно-приватного партнерства;
 - Підвищення ролі місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у підтримці розвитку малого і середнього підприємництва;
 - Формування фонду нежитлових приміщень та земельних ділянок для надання в оренду суб'єктам малого і середнього підприємництва на пільгових умовах;
 - Забезпечення розвитку сільськогосподарського підприємництва та кооперації. [5]
- На мою думку, на сьогоднішній день найдієвішими заходами для активізації розвитку та відкриття нових підприємств є:
- зменшення податкового тиску;
 - спрощення процедури оформлення підприємницької діяльності
 - доступ до додаткових джерел фінансування, таких як кредити банків та державні фонди підтримки розвитку підприємництва.

Література

1. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144 зі змінами і доповненнями.
2. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст. 112
3. Кількість підприємств за видами економічної діяльності у 2010-2012 році [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: www.ukrstst.gov.ua
4. Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» 04.11.2011 № 4014-VI зі змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 24, ст. 248
5. Проект Закону України «Про Загальнодержавну програму розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки» [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва – режим доступу: www.dkrp.gov.ua/info/2232

МОНІТОРИНГ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

О.С. Дашковский, Г.Б. Свінарьова

Одеський національний політехнічний університет

Розглянуто сутність економічної категорії «моніторинг», виділено його методи та особливості для промислових підприємств.

